



**Markku Silvennoinen:**  
**Vuorovaikutuksen avaimet.**  
**Talentum. Helsinki 2004.**  
**311 s., 49 euroa.**

## Vuorovaikutus on osa ammattitaitoa

Jokaisesta työelämäoppaasta soisi saavansa ainakin yhden konkreettisen ajatuksen omaan työhönsä. Markku Silvennoinen kirjasta ”Vuorovaikutuksen avaimet” aivoihin piirtyy kirjan johtojat: vuorovaikutus on osa ammattitaitoa.

Hyvät vuorovaikutustaidot eivät siis ole oman koulutuksen päälle tulevaa kuorutusta, vaan ne ovat osa arjen ammattitaitoa.

Teoksen esimerkit on koottu sairaaloiden ja terveyskeskusten arjesta, mutta samanlaista arkea eletään alalla kuin alalla. Siksi omia työhuoliaan ei hyödytä illalla jupista työajanseurantalaitteelle tai auton ratille, vaan ottaa ne puheeksi työkavereiden kanssa. Se vaatii rohkeutta.

Vuorovaikutuksen perusta on viestintä. Silvennoinen kertoo havainnollisin esimerkein viestinnän sävyistä ja tyyleistä, jotka haittaavat viestien perillemeno. Herkkyys näille sävyille ja kyky tulla toimeen niiden kanssa on sitä paljon puhuttua tunneälyä.

On lohdullista muistaa, että ristiriidat kuuluvat työelämään. Ristiriitoja voi aiheuttaa esimerkiksi se, että joku työyhteisön jäsen

on erittäin motivoitunut kehittämään osaamistaan, mutta muut haluavat toimia tutulla ja turvallisella tavalla.

Työ sinänsä tarkoittaa eri ihmisille eri asiaa: yhdelle se merkitsee rahaa, toiselle elämän sisältöä, jollekin jopa kutsumusta. Eri ihmiset painottavat eri asioita ja kukin eri tavalla eri elämänvaiheissa, ja nämä eri painotukset voivat aiheuttaa kitkaa.

Markku Silvennoinen kirjaa ylös työelämän vuorovaikutustilanteiden kirjon. Hän ei tarjoile mullistavia uusia teorioita ja ratkaisuja työelämän arjessa hiertäviin ongelmiin. Lukijan jep-jep-elämys tulee siitä, että hän saa jakaa omat tunteuksensa kirjan esimerkkihenkilöiden kanssa: tuollaisia työkavereita minullakin on ja juuri noin hölmösti meidänkin työryhmässä kävi.

Silvennoinen suosittelee ongelmien ja konfliktien käsittelyä rauhallisesti ja jämakästi. Jämäkkyys ei tarkoita hyökkäävyyttä, vaan asioiden suoraa ja kiertelemätöntä käsittelyä. Se on tärkeä osa ammattitaitoista vuorovaikutusta. □

## Hyvin johdettu ryhmätyö lisää euroja ja hyvinvointia

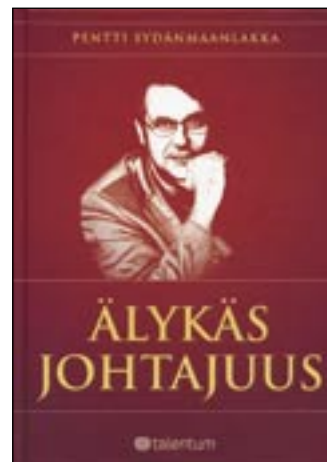
Esimiestyöskentelyssä painotuu näinä aikoina valmentaja-näkökulma. Tällä otteella esimiestyötä tarkastalee myös YTM Risto Havunen kirjassaan ”Kehitä valmentajan taitojasi esimiestyöskentelyssä”.

Koulutukseltaan sosiaalipsykologina Havunen keskittyy kirjassaan ryhmädynamiikan lainalaisuuksiin. Kirjoittaja ei tuputa ryhmätyötä kaikkeen mahdolliseen, vaan auttaa arvioimaan, milloin siitä on hyötyä ja milloin ei.

Havunen kuvaa esimiestyöskentelyn ja ryhmän tuloksellisuuden välistä suhdetta.

Työelämässä ”alaisista” on tullut yhä enemmän tullut itseohjautuvia asiantuntijoita. Esimiehen tehtävä on tukea yksilöiden ja ryhmän kehitystä sen sijaan, että hän varmistaisi tavoitteiden saavuttamisen valvomalla ja tarkistamalla.

Havunen tuo esille ne sudenkuopat, joihin lankeamalla esimies saattaa jopa estää ryhmän kehittymisen. Hyvää kirjassa onkin se, että siinä tuodaan esille, miksi jotkut ryhmät toimivat, mutta toiset eivät ja miksi muiden läsnäolo joskus parantaa yksilön suoritusta, mutta toisinaan siitä on haittaa.



Mainiota on myös se, että Havunen muistuttaa ryhmän koostuvan yksilöistä ja että todellinen sitoutuminen tapahtuu aina ihmisten omien tarpeiden pohjalta.

Havunen korostaa, ettei hyvä ryhmä pelkästään tuota paljon, vaan myös toimii hyvin. Tällainen sisäinen tuloksellisuus tuo työhön laatua ja lisää työtyytyväisyyttä.

Työelämässä on oleellista muistaa, että ryhmillä on elinkaarensa. Ne syntyvät, kun niille on tarvetta ja kuolevat, kun tehtävä on suoritettu.

Ryhmädynamiikan tiiviinä peruspaketina Havusen teos puolustaa paikkaansa johtamisoppaiden joukossa. Kirjoittaja ei venytä sanottavaansa paksuksi kirjaksi, koska oleellisen voi sanoa lyhyesti.

Jotkut Havusen käyttämät termit maistuvat keinotekoisilta, vaikka kirjoittaja ne avaakin. Esimerkiksi ”sosiaalinen helpontuminen” tuskin asettuu esimiestyön sanastoon. Myös ”syväjohtaminen” tuntuu haetulta luonnehdinnalta.

Kirjan nimi on sikäli harhaanjohtava, ettei kirjassa paljontaan käsitellä valmentamisen olemusta. Valmentamis-sana tuntuu olevan täky, johon lukijan halutaan tarttuvan. Mutta kun siihen täkyyn tarttuu, saa palkaksi lyhyen johdatuksen työelämän yhteistyökuvioiden perusolemuksen. □

**Risto Havunen:**  
**Kehitä valmentajan taitojasi esimiestyöskentelyssä.**  
**Talentum. 2004.**  
**142 s., 47,50 euroa.**